

Stanovisko k Národnému programu rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“ z 81. zasadnutia Slovenskej rektorskej konferencie (24. 4. 2017)

Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“ (ďalej ako „autorský návrh“) predkladá ciele a opatrenia, ktoré majú zmodernizovať a zefektívniť slovenské školstvo vrátane sektora vysokých škôl. Slovenská rektorská konferencia („SRK“) ako jeden z orgánov reprezentácie vysokých škôl, ktorá združuje rektorov verejných, štátnych a súkromných škôl, víta úsilie ministra školstva, vedy, výskumu a športu SR pripraviť stratégiu na nasledujúcich 10 rokov v oblasti výchovy a vzdelávania.

SRK opakovane diskutovala o autorskom návrhu, ktorý predložilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR („MŠVVaŠ SR“) na verejné pripomienkovanie a keďže autori návrhu čiastočne akceptovali alebo neakceptovali návrhy predložené SRK, prijalo k nemu nasledujúce stanovisko:

- 1. Autorský návrh bol upravený tak, aby obsahol aj niektoré aktuálne východiská a slabé stránky vysokoškolského sektora. SRK však naďalej považuje predložené riešenia za neucelené. V autorskom návrhu absentuje hĺbková spoločenská, ekonomická a kultúrna analýza potrieb vysokých škôl a rozvoja slovenskej spoločnosti na nasledujúce obdobie. SRK žiada MŠVVaŠ SR vybrať a definovať principiálne problémy slovenského vysokého školstva spoločne s reprezentáciami vysokých škôl v rámci „Memoranda o spolupráci na stratégii pre vysoké školstvo“, ktoré zaviazajú participujúce strany na tvorbe koncepcie nového zákona o vysokých školách a zákona o zabezpečovaní kvality.**
- 2. Zásadná požiadavka SRK je rozvíjať akademickú kultúru na Slovensku na princípe univerzitnej autonómie a pri rešpektovaní akademických slobôd. Stratégia by sa mala preto podľa SRK zamerať na štyri kategórie autonómie a to organizačnú, finančnú, personálnu a akademickú a na základe úspešných vzorov z európskych vysokoškolských systémov (EUA) predložiť také opatrenia, ktoré povedú k posilneniu autonómie a k zjednodušeniu riadenia vysokých škôl. Európske štúdie a analýzy dokazujú, že čím majú vysoké školy vyššiu mieru autonómie, tým sú úspešnejšie v medzinárodných porovnaníach. Autorský text iba procesne navrhuje zabezpečovanie kvality vysokoškolského vzdelávania, ale neobsahuje konkrétne pravidlá fungovania - ako napríklad zodpovednosť orgánov vysokej školy pri inštitucionálnej akreditácii. Ostatné prvky systému sú riešené parciálne. V autorskom návrhu naďalej chýbajú konkrétne, časovo vymedzené a merateľné ciele. SRK vyzýva k dopracovaniu stratégie ako ucelenej, realistickej a progresívnej koncepcie rozvoja vysokého školstva.**
- 3. SRK trvá na výraznom zvýšení výdavkov z verejných zdrojov na vysoké školy, ak má byť dosiahnutá požadovaná kvalita vysokoškolského vzdelávania a tvorivej činnosti. SRK predložila požiadavku zvyšovať verejné zdroje na vysoké školy min. o 60 mil. eur ročne (mimo EŠIF, sociálnej podpory študentov a valorizácie miezd) tak, aby bola zabezpečená úroveň kvality vzdelávania, vedeckovýskumnej, umeleckej a inej tvorivej činnosti na vysokých školách v súlade so záväzkom vlády SR vyjadreným v „Programovom vyhlásení vlády SR na roky 2016 - 2020“, ktorá deklarovala „výrazné zvýšenie verejnej investície do školstva“. SRK žiada doplniť cieľ o konkrétne merateľné ukazovatele aj do konca predpokladaného funkčného obdobia súčasnej vlády. SRK žiada vládu SR akceptovať**

súvislosť medzi súčasnou výškou životných nákladov a mzdou za vykonanú prácu na strane zamestnancov školstva.

- 4. SRK žiada časovo a vecne zosúladiť prijímanie jednotlivých krokov tak, aby legislatívne návrhy rezortu školstva vychádzali zo strategických princípov schválených vládou SR a neboli prijímané súbežne so stratégiou. Takto vzniká dvojkoľajnosť stratégie a prijatých legislatívnych noriem.*
- 5. SRK má tiež niekoľko desiatok konkrétnych pripomienok k jednotlivým oblastiam Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania.*

prof. Ing. Rudolf Kropil, CSc.
prezident Slovenskej rektorskej konferencie